

LA GEGANTA ADORMIDA

Pallars Sobirà

De Collegats a Montcortès per la Serra de Peracalç i el Tossal de l'Àliga

Distància	8,6 km
Desnivell acumulat	+885 -394 m
Nivell de dificultat	Difícil/Fàcil
Data	12 d'octubre de 2018
Cartografia	Ed. Alpina: el Cinquè Llac (1:25000)
Itinerari relacionat	L'Estany de Montcortès
Punts per a GPS	https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/la-geganta-adormida-29738649

Travessa en la que ajuntem dos itineraris ben diferenciats. L'ascensió al Tossal de l'Àliga des de Collegats amb un camí equipat, trams de grimpada i sense camí definit, la podem considerar difícil. N'hem tret la idea del bloc «Excursions del Joan Ramon» (excursionsdeljoanramon.blogspot.com). La segona, del cim a l'Estany de Montcortès, és un tram fàcil i força freqüentat.

La Geganta Adormida és la silueta de la Serra de Peracalç. S'alça a migdia del Pla de Corts, un altiplà entre les valls del Flamisell i la Noguera Pallaresa. Rep aquest nom perquè té l'aspecte d'una dona ajaguda. Però no és des del Pla de Corts que s'observa aquesta semblança. Cal albirar-la des del nord-est, al marge esquerre de la Noguera Pallaresa com, per exemple, des del poble de Bresca o des del camí del Salt de la Núvia a l'Espluga de Cuberes. I entre els túnels de Cartanís i de l'Argenteria entre Gerri de la Sal i la Pobla de Segur.

Accés

De la Pobla de Segur a Gerri de la Sal, per la N-260, al Congost de Collegats, entre la boca nord del túnel de Sant Pere de les Maleses i la sud del de l'Argenteria, al marge dret de la Noguera Pallaresa, comença el camí a la Cova de la Serpent. Hi ha un petit espai per aparcament a l'esquerra.

Camí a la Cova de la Serpent (560m)

Ens enfilem per un camí ben indicat i fressat al peu de la Paret del Pessó de les Roques de Collegats. És l'itinerari utilitzat pels escaladors per accedir al peu de les diferents vies d'aquest sector i pels excursionistes que, a banda de la Cova de la Serpent, s'adrecen a Sant Pere de les Maleses.

Atenyem el cap d'un esperó on hi ha dues torres d'electricitat.

Torres de MAT (709m)

Suporten una línia de molt alta tensió que, des de Llavorsí, segueix el curs de la Noguera Pallaresa. Bones vistes sobre el Congost de Collegats, el Barranc de l'Infern i el Roc de Santa. S'hi ens hi fixem bé també podem albirar les cordes del camí equipat. Un corriol ens mena al peu de la paret.

Camí equipat de la Paret del Pessó (730m)

No és una via ferrada: no té línia de vida. És un camí que facilita el retorn de les vies d'escalada, equipat amb graons, cordes i cadenes.

Un primer tram, amb esglaons i corda nuada, dona pas a un curt flanqueig per una lleixa i a un altre amb corda i cadena. El tercer, protegit amb corda, ens deixa sobre una segona lleixa per la que caminem a mà dreta, fins que trobem una altra corda que ens permet enfilem-nos dins d'una canal entre una agullola i la paret principal, on hi ha esglaons i cadena. Els esglaons allunyen força i és on trobem el pas més exigent (K3). Sortim de la canal per un darrer tram equipat amb cadena que ens deixa sobre el fil del cingle. Aquí seguim (NW) un camí prou fressat fins que fa una marcada colzada a mà dreta.

Comencem a enfilem-nos, ja fora de camí, en direcció a un esperó rogenc que esquivem per la dreta. Ens cal una curta i fàcil grimpada per atènyer el llom de l'esperó.

Continuem (NW) cercant el millor pas entre la bosquina en direcció a una rasa prou evident. La creuem i enfilem a l'altre marge per unes antigues feixes, avui ermes, que el mapa topogràfic assenyala com les Casals, fins al peu d'un altre esperó, ja al fil del cingle, que esquivem per l'esquerra. Ens cal una altra grimpada per recuperar el fil del cingle, que ja no deixem fins al cim d'un tossal.

Tossal (1181m)

El mapa topogràfic de l'ICGC assenyala erròniament aquest punt al SE del Tossal de l'Àliga com a Geganta Adormida. I el comarcal anomena així tota la carena entre l'un i l'altre quan és just en sentit contrari.

Des de Collegats haurem pogut observar la presència de nombrosos estols de voltor. Les parets d'aquest sector del Pallars, com al veí Boumort i a la Muntanya d'Alinyà a l'Alt Urgell, acullen una nombrosa colònia de rapinyaires. Hi podem veure el voltor comú, el negre, l'aufrany i el trençalòs. També l'àliga daurada i diverses espècies de falcons.

Des d'aquí ja podem albirar el cap (més proper i just sobre el collet) i el pit de la Geganta (el punt més alt). Baixem al collet. La natura del terreny canvia: si fins ara era conglomerat, a partir d'aquí serà calcari.

Collet Jornat (1137m)

Al peu del cap de la Geganta. Des de Peracalç hi arriba el camí de l'Hortó. Així l'anomena el mapa topogràfic, malgrat que tenim els nostres dubtes sobre aquesta denominació doncs l'Hortó són unes feixes prop de Peracalç, però a l'obaga de la serra. El seguim uns vuitanta metres i el deixem. Guanyem alçària ràpidament a la base del cap de la Geganta fins al peu d'una paret on aboca una canal.

Canal (1153m)

Curta i oberta. Ens cal grimpar fins al seu embut on trobem terreny més fàcil i flaquejar-lo fins a una marcada i estreta bretxa sota mateix del cap de la Geganta. Continuem flanquejat (NW) fins assolir la carena.

Coll de la Geganta (1226m)

És la carena d'un llarg esperó que baixa del Tossal de l'Àliga al cap de la Geganta. Passem al vessant obac i continuem (N) fins a una marcada bretxa per un tram on la bosquina no facilita el pas. L'alternativa és progressar per la carena amb passos de II+. A partir de la bretxa el pas és més franc i ens permet assolir la carena de la serra on trobem el camí, que seguim a mà dreta, i en pocs metres, atenyem el cim.

Tossal de l'Àliga (1315m)

Sostre de la Serra de Peracalç i punt més prominent —el pit— de la Geganta Adormida, però no tant, perquè es mou: un estudi geomorfològic i geofísic realitzat als Pirineus, amb participació d'investigadors de la UAB, ha permès descobrir que gran part de la Serra de Peracalç, i dels relleus de l'entorn l'estany de Montcortès, constitueixen el moviment de massa més gran fins ara descrit a Catalunya. El fenomen té lloc des de com a mínim fa uns 45.000 anys, amb un desplaçament mitjà d'entre 1 i 3 mm a l'any. Actualment, els processos més actius tenen lloc aquí, a la part més alta.

Baixem (NW) per un ben fressat camí carener esquivant els ressalls, primer pel vessant obac i, ja a prop de Peracalç als peus de la Geganta, pel solell.

Coll de Peracalç (1241m)

Sortim sobre el camí Vell de Peracalç a Montcortès. Un bon camí de bast empedrat que, per l'esquerra i les Escales de Peracalç, baixa al poble. Antigament fou la principal via de comunicació entre els dos Pallars quan el Congost de Collegats era

infranquejable, excepte pels raiers. Fins que al segle XVII s'hi va obrir un camí de bast i al XIX la carretera. Als naturals de Peracalç se'ls coneixia amb el mal nom de salta-roques.

Prenem el Camí Vell a mà dreta, baixant per l'obaga i creuant un camí carreter que va a l'Hortó. El deixem a l'Obaga de Canals per un de menys definit (NW), però de bon fer. De fet si continuéssim ens menaria també al Camí de Canals. Però per aquí fem dreuera.

Sortim sobre una pista que seguim a mà esquerra i ben aviat al camí de Canals.

Camí de Canals (1067m)

Hi ha rètols indicadors. Per la dreta podríem baixar a Cortscastell i Peramea, creuant el Pla de Corts. El prenem a mà esquerra fins atènyer l'estany.

Estany de Montcortès (1036m)

D'origen càrstic, com els de Basturs i el de Banyoles, l'aportació principal de cabal no és per cap riu o torrent, sinó per deus subterrànies. Quan el nivell és prou alt, desguassa al Flamisell pel Barranc de Ruixou. Amida 46 hectàrees amb una fondària màxima de 30 metres.

Aquesta natura donà peu a la seva llegenda: Al fons de l'estany hi ha submergida la ciutat de Pallars. Els seus gasius habitants no van voler acollir ni donar almoina a Déu disfressat de captaire que, com a càstig, la féu engolir per les aigües. Solament se'n lliurà una dona que, tot i ser molt pobre, li va oferir un tros de pa. Les nits de Sant Joan es veu aparèixer la dona i s'escolten des del fons de l'estany els crits embogits dels habitants de la ciutat maleïda.

N'hi ha una altra. Conten que el glaç de l'estany va cedir quan el Comte de Pallars hi passava per sobre a cavall tot empaitant una peça de caça. Per sortir del mal tràngol invocà la Mare de Déu de Gerri, prometent-li una donació de terres. Fora de perill es va desdir de la prometença exclamant: «Aigua passada, Mare de Déu enganyada». Va quedar cec i no va recuperar la vista fins que va complir-la.

De l'estany pugem a la collada de Sant Antoni per on passa la carretera de Gerri de la Sal a la Pobleta de Bellveí. En aquest punt donem per finalitzat el nostre itinerari.